

Saksliste til rådsmøte i faglig råd for informasjonsteknologi og medieproduksjon

Dato: 13.04.2026, kl. 11.00 – 15.00

Sted: Digitalt møte i Teams

Rådsmedlemmer

Medlem	Varamedlem	Innkalt til møtet
Arbeidstakersiden		
Christian Danielsen LO (Fagforbundet)	Lyra Lluka LO (Fagforbundet)	Christian Danielsen LO (fagforbundet)
Asghar Ali LO (EI- og IT-forbundet)	Monica Derbakk LO (EI- og IT-forbundet)	Asghar Ali LO (EI- og IT-forbundet)
Anne Cappelen Grandt LO (Fellesforbundet)	Carsten Østby Håkonsen LO (Fellesforbundet)	Anne Cappelen Grandt LO (Fellesforbundet)
Tone Sagen YS (Parat)	Christine Bar YS (Parat)	Tone Sagen YS (Parat)
Ingunn Fjellang Sæter, LO (CREO)	Håvard Nyberget Hiller	Forfall
Arbeidsgiversiden		
Hans Peter Jensen Virke (produsentforeningen)	Ikke oppnevnt	Hans Peter Jensen Virke (produsentforeningen)
Hilde Bjerga Rosland KS (arbeidsgiver)	Tom Ragnar Ness KS	Hilde Bjerga Rosland KS (arbeidsgiver)
Henriette Dolven NHO (Abelia)	Atle Bjurstedt NHO (Abelia)	Henriette Dolven NHO (Abelia)
Skoleier		
Camilla Sandum KS	Katrine Gustavsen	Camilla Sandum KS
Kyrre Brekke Haakaas KS	Ole Henrik Mølmann KS	Kyrre Brekke Haakaas KS
Lærerorganisasjon		
Alf Morten Salater-Daljord Utdanningsforbundet	Torbjørn Skårild Utdanningsforbundet	Alf Morten Salater-Daljord Utdanningsforbundet
Bente Iversen Utdanningsforbundet	Ove Aalo Utdanningsforbundet	Bente Iversen Utdanningsforbundet
Eivind Ole Olsen Skolenes Landsforbund	Margareth Rimmereide Skolenes Landsforbund	Eivind Ole Olsen Skolenes Landsforbund
Elevrepresentasjon		
Anna Valand	Varamedlem ikke oppnevnt	Anna Valand
Observatør		
Christopher Hoff Tek-Norge	Thea Rode	Forfall
Utdanningsdirektoratet		
Ingvil Urdal, Marianne Bøhler, Adrian Netteland, Synnøve Bjørn		

Postadresse:

Postboks 9359 Grønland,
0135 OSLO

Telefon:

+47 23 30 12 00

Org.nr.:

NO 970 018 131

E-post:

post@udir.no

Internett:

www.udir.no

Dagsorden

- Sak 1-2-26 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 2-2-26 Status utdanningsprogram
- Sak 3-2-26 FRIMs strategi for arbeidet fremover
- Sak 4-2-26 Innspill til tema for fellesmøte SRY og faglige råd
- Sak 5-2-26 Tilrettelegging skriftlig sentralt gitt eksamen yrkesfag vg3 – del II
- Sak 6-2-26 Orientering om fylkesbesøk for inneværende periode
- Sak 7-2-26 Aktuelle høringer
- Sak 8-2-26 Orienteringssaker
- Sak 9-2-26 Eventuelt

Sak 1-2-26 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Referater godkjennes per e-post og publiseres i etterkant av rådsmøtene på [nettsiden for SRY og faglige råd](#). Alle i rådet skal ha tilgang til [et felles arbeidsrom i SharePoint for rådet](#), hvor alle saksdokumenter for rådet er tilgjengelig.

Vedtak

FRIM godkjenner innkalling og dagsorden.

Sak 2-2-25 Status for utdanningsprogrammet

Runde rundt bordet om status for utdanningsprogrammet.

Vedtak

FRIM tar informasjonen til orientering.

Sak 3-2-26 FRIMs strategi for arbeidet fremover

I rådsmøtet i FRIM 6. februar stod strategi og prioriteringsliste for rådet i oppnevningsperioden 2025-2029 på agendaen, og rådet diskuterte utfordringer og muligheter i utdanningsprogrammet i to arbeidsgrupper. Rådet vedtok i rådsmøtet at "AU bearbeider innspillene fra møtet og lager en oppsummering som legges frem for rådet i neste rådsmøte i april." (se [sak 3-1-26](#)).

Momenter fra diskusjonen i rådet

Diskusjonene i arbeidsgruppene og i rådet viser at det er mange ulike spørsmål og perspektiver å diskutere, og at det er komplisert og krevende å vurdere en eventuell splitting av programmet. Det er behov for å konkretisere hva rådet ønsker å utrede videre, slik at man kan strukturere det videre arbeidet med utredningen mer tydelig. Det er et ønske å se til det som finnes av relevant forskning, i kombinasjon med erfaringsbasert kunnskap, før rådet går videre med et forslag til Udir.

Gjennom diskusjoner i arbeidsgruppene og i rådet har problemstillingen blitt mer spisset. Sentrale spørsmål er hvordan man kan styrke kvaliteten i opplæringen i program for informasjonsteknologi og medieproduksjon, i hvilken grad utdanningsprogrammet dekker kompetansebehovet i arbeidslivet, og i hvilken grad løsningen på utfordringene er å splitte programmet, eller om det finnes alternative tiltak som er mer egnet enn en splitting, for eksempel å utrede mulige tiltak som kan gjøres innenfor gjeldende struktur.

Anne Cappelen har innhentet noen synspunkter for elever på IM, og samlet notater fra disse samtalerne i [egen mappe](#) i rådets arbeidsrom i Sharepoint. En del lærlinger opplever at de må bruke mye tid på vg1 på den retningen i programmet som de ikke ønsker å gå videre med på vg2, og at det går på bekostning av tiden de kan bruke på den retningen de ønsker å gå videre med. Hvis denne erfaringen er utbredt, kan det tyde på at yrkesrettingen som var intensjonen med IM ikke fungerer i praksis.

Det er flere bedrifter som gir tilbakemelding om at de opplever en nedgang i hva elevene kan når de kommer ut i lære. Hvis elevene ikke har god nok kompetanse for oppgavene som skal løses når de skal ut i lære er det alvorlig, og noe som ligger i kjernen av FRIM sin oppgave med å sikre at opplæringen i fagopplæringen skal være i balanse med arbeidslivets behov.

Nina Aakernes, førsteamanuensis i yrkespedagogikk ved Institutt for yrkesfaglærerutdanning ved OsloMet, forsker på utdanningsprogrammet informasjonsteknologi og medieproduksjon, og har deltatt i evalueringen av fagfornyelsen i yrkesfag. Hun forsker også på kunstig intelligens og hvordan yrkesfaglærere bruker KI i undervisningen. Anne Cappelen har vært i dialog med Aakernes om hun kan presentere sin forskning for rådet, blant annet knyttet til sluttrapporten for evaluering av fagfornyelsen. Rådet ble enige om å invitere Aakernes til et eget teamsmøte med rådet, utenom rådsmøtene, i løpet av mai.

Vedtak

Anne Cappelen og AU tar kontakt med Nina Aakernes og foreslår et teamsmøte hvor hun kan presentere sin forskning for rådet.

Sak 4-2-26 Temaer til fellesmøte mellom SRY og faglige råd

I tråd med mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet 2025–2029 skal de faglige rådene og SRY samarbeide og orientere hverandre om pågående arbeid.

I retningslinjene heter det

Det avholdes fellesmøter mellom SRY og tre representanter fra hvert av de faglige rådene etter behov. Minst én gang i året skal SRY invitere de faglige rådene til et møte for å drøfte overordnede problemstillinger og saker som har betydning for flere faglige råd. På forhånd skal de faglige rådene melde inn saker som har betydning for flere råd. Referatene fra SRY-møtene skal gjøre tilgjengelige for de faglige rådene.

Det er fastsatt et fellesmøte mellom SRY og arbeidsutvalgene i de faglige rådene **onsdag 13. mai**. SRY fastsetter agendaen for fellesmøtet. Sekretariatet ber om innspill til temaer fra de faglige rådene til felles drøfting. Innspillene tas videre til SRY AU.

Frist for innspill: **innen 17.april** til celine.berglie@udir.no / jorle@udir.no

Momenter fra diskusjonen i rådet

- Utfordringen med den høye andelen elever som går til påbygg. Hver fjerde yrkesfagelev går per nå direkte fra vg2 til påbygg. I forlengelsen av dette: påbygg versus studiespesialisering med tanke på å gjøre elever studieforberedt.
- Lærekandidatordningen: Rådet erfarer at lærekandidatordningen blir utnyttet ved at elever som ikke får bestått i alle fag settes opp som lærekandidater istedenfor å få mer opplæring.
- Prøvenemndsamling som generelt tiltak for å sikre likere praksis/kvalitet i prøvenemndene. Oslo kommune har noen gode erfaringer/eksempler her som kan deles med flere.
- Oppfølging YFF, som sak til SRY: [Yrkesfaglig fordypning – hva med læreren?](#)

Mange elever og lærlinger opplever ikke tilstrekkelig yrkesrelevans i første år av fag- og yrkesopplæringen. Dette kan påvirke motivasjonen og engasjementet til elevene. En måte å møte dette på er å legge til rette for læring i arbeidslivet. Både yrkesfaglærere og ulike forbund (Utdanningsforbundet og Skolenes landsforbund) tar opp utfordringer knyttet til faget YFF, og de siste årene er det satt søkelys på ressursmangel – og særlig knyttet til antall timer yrkesfaglæreren får tildelt i faget.

Vedtak

AU sender innspill til Udir, basert på diskusjonen i rådet.

Sak 5-2-26 Orientering om fylkesbesøk for faglige råd i perioden

Viser til punkt 4.6 i mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet 2025–2029:

4.6 Fylkesbesøk

De faglige rådene kan søke Utdanningsdirektoratet om å gjennomføre et fylkesbesøk i året. Hensikten med fylkesbesøk er å skape en dialog mellom rådene og fylkeskommunene, bransjer/sektorer og skoler om utfordringer i utdanningsprogrammet.

Udir har mottatt fire søknader om fylkesbesøk fra faglige råd for 2026. På grunn av samlingen i februar i år for de faglige rådene, er det ikke midler til fylkesbesøk i 2026. Ressursene i Udir vil framover være stramme, og vi ønsker derfor å ha en mer langsiktig plan for aktiviteter og budsjett for rådsarbeidet. De neste årene vil vi stå overfor problemstillinger og arbeid som trolig vil kreve mer samarbeid om yrkesfaglige utdanningstilbud på tvers, og det vil være behov for ressurser til seminarer og samarbeid mellom faglige råd.

For å kunne ha rom for både seminarer på tvers av råd og fylkesbesøk, vil det for perioden fram til høsten 2029 kun innvilges ett fylkesbesøk per faglig råd. For å planlegge for budsjett og kapasitet i sekretariatet oppfordrer vi faglige råd som ønsker fylkesbesøk til å sende en søknad til Udir innen 1.oktober 2026.

Vi ønsker at søknaden om fylkesbesøk inneholder kort beskrivelse av

- Hensikten med fylkesbesøket
- Hvilket fylke rådet ønsker å besøke, og kort om ulike aktører rådet ønsker å møte for innsikt (2 alternativer til fylker)
- Hvilket år og semester fylkesbesøket ønskes (flere alternativer?)

Sekretariatet bistår med gjennomføring av fylkesbesøkene, men forutsetter at hvert faglige råd setter ned en programkomité som får ansvar for faglig innhold under besøket samt kontakt med ulike aktører rådet planlegger å møte.

FRIM søkte Udir om fylkesbesøk til Nordland fylkeskommune i 2025, med ønske om å gjennomføre et fylkesbesøk i 2026. Rådet har allerede utarbeidet program og avtaler med de ulike aktørene, og det gjenstår bare dato for gjennomføring.

Vedtak

Rådet ønsker å sende søknaden om fylkesbesøk i Nordland på nytt til Udir, og vil gjennomgå søknaden i rådsmøtet 9. juni. Bente Iversen var involvert ved utforming av søknaden om fylkesbesøk til Nordland og følger opp saken frem til neste rådsmøte.

Sak 6-2-26 Tilrettelegging av skriftlig sentralt gitt eksamen for yrkesfag etter vg3-nivå

Bakgrunn for saken

I desember 2025 presenterte vi utfordringsbildet for kandidater som tar 3103-eksamen og som ikke følger et normalt opplæringsløp¹: Praksiskandidater, særløpskandidater, de som følger modulstrukturert opplæring mfl. I 2026 har direktoratet foreslått endringer i opplæringsforskriften som gjør det mulig å endre eksamensform for kandidater med behov for særskilt tilrettelegging. Videre har vi også satt i gang arbeid med å integrere tekst til tale på alle sentralt gitte YF-eksamener.

Skriftlig innspill fra rådet

Etter Udirs presentasjon i faglig råd i desember, har vi mottatt skriftlig innspill fra FRIM om utfordringer innenfor deres utdanningsprogram. Kort oppsummert viser rådet til at:

- Eksamen anses som ekstremt viktig, da den avdekker hvorvidt en kandidat har den kompetansen og de språklige ferdighetene som kreves for å gå videre til fagprøven.
- Tilrettelegging for denne kandidatgruppen ikke bør gi to ulike nivåer på skriftlig eksamen.
- Ifbm. konsekvenser ved å ikke iverksette tiltak, viser rådet til at det er svært få kandidater innenfor denne kandidatgruppen for dette utdanningsprogrammet. Rådet ønsker likevel at det iverksettes nasjonale føringer/tiltak for tilrettelegging i denne eksamensordningen.

Videre prosess og relevante tiltak

Vi vil videre presentere ulike forslag til tiltak² som er ment å bidra til å løse utfordringsbildet knyttet til hele kandidatgruppen. Vi ber dere være særlig oppmerksomme på at dette er generelle tiltak som vi vet er lite egnet for enkelte utdanningsprogram. Vi ønsker de faglige rådernes tilbakemelding på om ett eller flere tiltak kan være aktuelle for deres utdanningsprogram, og hva som er de positive (ev. negative) sidene ved tiltaket/tiltakene. Vi presiserer at tiltakene vil inngå i utredningsrapporten som skal leveres til Kunnskapsdepartementet (KD) før sommeren. Her vil direktoratet komme med *anbefalinger* om hvilke tiltak som er relevante for de ulike utdanningsprogrammene. Faglig råd representerer arbeidslivet og de ulike fagtradisjonene, og deres vurderinger og innspill er dermed helt avgjørende. Vi er helt avhengig av tilbakemeldinger fra rådene før vi kan komme med anbefalinger til KD. Endelig beslutningsmyndighet om hvilke tiltak som vil følges opp videre, ligger til KD.

Noen av tiltakene under ble foreslått i forbindelse med praksiskandidatutredningen i 2022. Vi har fått tilbakemeldinger om at enkelte vurderer tiltakene litt annerledes nå enn de gjorde i 2022. Det er derfor relevant å få informasjon om hvordan dere forholder dere til tiltaket nå.

Her ser dere forslag til tiltak:

Tiltak 1: Tydeliggjøre formålet med eksamen

- Klargjøre at eksamen skal vise om kandidaten er klar for fag- eller svenneprøven.
- Redusere ulike tolkninger av formålet for å styrke kvalitet og relevans.

Tiltak 2: Endre eksamensform til muntlig i enkelte fag

- Overgang til muntlig eksamen i fag med få kandidater.
- Krever lokale sensorer, men eventuell digital gjennomføring kan lette ressursbehovet.
- Nasjonalt støttemateriell kan sikre mer likeverdig vurdering.

Tiltak 3: Endre oppgaveformat

- Bruke flere automatisk skårede oppgaver, f.eks. flervalgsoppgaver, for å variere vurderingen. I enkelte fag er dette i bruk allerede.
- Gjenbruk av oppgaver gir mulighet for analyser av eksamensoppgavene, og kan dermed bidra til oppgaver med høy kvalitet.
- Oppgaver kan ikke offentliggjøres, men eksempelsett kan lages.

Tiltak 4: Flere eksamensgjennomføringer per år

- Gjenbruk av oppgaver kan gjøre det mulig med flere eksamensperioder for utvalgte fag.
- Gir kandidatene større fleksibilitet og raskere vei til fag- eller svenneprøve.

Tiltak 5: Erstatte eksamen med statlig prøve

- Innføre statlig prøve med sentral oppgavebank³ for mer fleksibel gjennomføring.
- Gir bred kompetansemåling og mulighet for variert tidspunkt og sted, men løsningen er ikke nødvendigvis egnet for alle utdanningsprogram.
- Avhengig av at en klarer å etablere en tilstrekkelig god oppgavebank, samt at en opprettholder nasjonal standard som ikke går utover dagens faglige kvalitet.

Tiltak 6: Endret karakterskala

- Gå fra sekstrinns skala til todelt eller tredelt vurdering.
- Passer bedre når formålet er å avgjøre om kandidaten er klar til fag- eller svenneprøve.

Tiltak 7: Krav om at kandidaten er ved slutten av praksis før oppmelding

- Fylkeskommunen må kontrollere at praksistiden nærmer seg slutten før eksamen.
- Skal sikre bedre faglig grunnlag og at færre kandidater må ta eksamen på nytt.
- Alternativt: Et krav om at fagprøven må tas innen gitt tidsrom etter bestått eksamen.

Tiltak 8: Eksamen på engelsk i enkelte fag

- Åpne for eksamen på engelsk, i tillegg til norsk, i enkelte fag, men ikke for fag der kommunikasjon med mennesker er en viktig del av kompetansekravene.
- Modell 1: Norsk oppgavesett, engelsk besvarelse. Modell 2: Engelsk oppgavesett og besvarelse. Modellvalg bestemmer sensorenes krav til engelskkunnskaper.

Tiltak 9: Fjerne eksamen i enkelte fag

- Eksamen fjernes i fag med få kandidater; fag- eller svenneprøven blir eneste vurdering.

- Kan erstattes med andre krav som intervju eller språkkrav.
- Dette er et tiltak som kun kan være relevant for et begrenset omfang av fag.

Tiltak 10: Ta tilbake begrunnelse ved klage

- Gjeninnføre plikt til å begrunne klageavgjørelser for kandidatgruppen som klager på karakter ved sentralt gitt eksamen før fag- og svenneprøve.
- Vil kun være til støtte for kandidater som har gjennomført eksamen tidligere, og har klaget.

Tiltak 11: Utvide oppmeldingsfristen

- Forlenge oppmeldingsperioden til én måned (fra to uker) for større fleksibilitet, hvilket kan redusere risiko for å glemme/ikke rekke frister. Dette er særlig aktuelt for praksiskandidater som er i arbeidslivet.

Spørsmål til faglig råd

1. Vi ber om tilbakemelding fra faglig råd om hvilke tiltak som anses som relevante for deres utdanningsprogram og fag. Her må dere gjerne også begrunne hvorfor enkelte tiltak ikke anses som relevante.
2. Er det andre tiltak, utover de som er nevnt, dere anser som relevante?

Referat fra diskusjonen i rådet

- Det ble stilt spørsmål om prøveprosjektet med muntlig-skriftlig eksamen. Udir orienterte om at forsøk om muntlig-skriftlig eksamen pågår fortsatt og forskningsrapport om forsøket leveres ved årsskiftet. Det er derfor prematurt å ta dette inn som et tiltak i utredningen. Udir har fått tilbakemeldinger om at skriftlig-muntlig eksamen er vanskelig håndterbart for fylkeskommunene, selv om det er mye positivt i et slikt tiltak for kandidatene.
- Det er positivt med flere eksamensgjennomføringer gjennom året. I dag må man melde seg opp i mange måneder før eksamen, noe som i verste fall kan gå på bekostning av muligheten til å ta eksamen på nytt hvis man stryker (Tiltak 4).
- Rådet er positive til å erstatte eksamen med statlig prøve (Tiltak 5).
- Det virker logisk å endre karakterskalaen på sentralt gitt eksamen fra en seksdelt skala til bestått/ikke bestått, i og med at målet med eksamen er å kvalifisere for å kunne ta fag- og svenneprøven, og den seksdelte karakteren dermed ikke brukes til noe i dag (Tiltak 6).
- Det ble spilt inn at det fremstår som at noen tiltak vil innebære merarbeid for lokalt nivå/fylkeskommunene. Udir skal ha drøftingsmøte med fylkeskommunene for å få innspill fra disse i utredningen.
- Det ble stilt spørsmål ved hvorfor denne eksamenen er den eneste som ikke er mulig å ta på realkompetansevurdering. Udir påpekte at disse eksamenene primært er for de som ikke følger et skoleløp, mens realkompetansevurdering derimot er for de som har rett til opplæring i det ordinære løpet.

Frist

Frist for tilbakemelding til Udir er **4. mai 2026**.

Vedtak

Rådet stiller seg positive til foreslåtte tiltak 4, 5 og 6:

- Tiltak 4: Flere eksamensgjennomføringer per år
- Tiltak 5: Erstatte eksamen med statlig prøve
- Tiltak 6: Endret karakterskala

AU formulerer en tilbakemelding til Udir basert på diskusjonen i rådet.

Vedlegg

- [Vedlegg 1 – Innspill fra faglig råd informasjonsteknologi og medieproduksjon i forrige runde, desember 2025](#)
- [Vedlegg 2 – Beskrivelse av tiltak](#)

Sak 7-2-26 Aktuelle høringer

Se alle høringer fra Udir her: [Høringar | udir.no](#)

Sak 8-2-26 Orienteringer

A) **Fakta om fagopplæringa 2025** (publisert 25.02.2026), omhandler statistikk knyttet til:

- Søkere til læreplass og nye lærekontrakter
- Gjennomføring av læretid
- Oppnådde fag- og svennebrev
- Sysselsetting av nyutdannede fagarbeidere

[Fakta om fagopplæringen 2025 | udir.no](#)

B) **Kompetansepakke om modulstrukturert opplæring** ble publisert 10. februar; her er lenke til webinar om kompetansepakken: [Webinar - Kompetansepakke - modulstrukturert opplæring | Videos & Movies on Vimeo](#)

C) **Endringsforslag til Udir til yrkesfaglig tilbudsstruktur**

Udir har mottatt følgende forslag til endring i tilbudsstrukturen etter 1.1.2026:

FORSLAG	UTDANNINGSPROGRAM
Kryssløp mellom TEK og Vg2 rørleggerfaget	Bygg og anleggsteknikk
Endring av læreplan i sveisefaget	Teknologi og industrifag
Kryssløp Kjemiprosess - og Laboratoriefag til Produksjonsteknikkfaget	Teknologi og industrifag

Sak 9-2-26 Eventuelt

- **Nasjonal yrkesfagkonferanse i Trondheim**
12. og 13. oktober 2026 arrangerer Nasjonalt senter for yrkesfag nasjonal yrkesfagkonferanse i Trondheim, hvor alle rådsmedlemmer oppfordres til å delta. Les mer om konferansen her: [Den nasjonale yrkesfagkonferansen | udir.no](https://www.udir.no/nyrkesfagkonferansen)